



Referatsak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
--------	------------	----------

Hovedutvalg for samfunnsutvikling og kultur

Utsendte vedlegg

Medsaksbehandlere

<navn>

<adm.enhet>

<beskrivelse av bidrag til saken>

Evalueringsav Østfoldhelsa for perioden 2011-2018

Sammendrag av saken:

Evaluering av Østfoldhelsa for perioden 2011-2018

Vedlegg:

Evaluering av Østfoldhelsa 2011-2018 fra Høgskolen i Østfold

https://www.ostfoldfk.no/f/p1/idc255502-4d21-49fc-af5e-b8c2b4de226b/evaluering_ostfoldhelsa_print_v3.pdf

Bakgrunn

Høgskolen i Østfold gjennomførte i slutten av 2018 en evaluering av Østfoldhelsa for perioden 2011-2018. Ansvarlig var høgskolelektor Bengt Morten Wenstøb. Halden kommune er med i Østfoldhelsa, og har deltatt i hele evalueringsperioden.

Fakta

Østfoldhelsa ble også evaluert for perioden 2006-2010. En del av spørsmålene er gjentatt i den siste evalueringen, som gir grunnlag for sammenligninger.

Om metode – og sammenlignbarhet

Totalt 230 personer ble inviterte til å være med i den siste evalueringen og 127 svarte. Av disse er 17 % nåværende eller tidligere politikere, 57 % jobber i en administrativ stilling i kommuner eller fylkeskommunen, 11 % representerer frivilligheten og 6 % av de deltagende arbeider i Høgskolen i Østfold. 50 % av de som har besvart undersøkelsen jobber i kommunene. 24 % representerer fylkeskommunen, og de øvrige jobber i andre organisasjoner (høgskolen i Østfold, frivillige organisasjoner).

Utvalget besto av:

I kommuner:

- Alle nåværende rådmenn
- Ordførere i nåværende og forrige periode
- Folkehelsekoordinatorer i kommunene i hele perioden
- Nærmeste leder til nåværende folkehelsekoordinator

Fylkeskommunale politikere:

- Opplæringskomiteen
- Den tidligere opplærings-, kultur og helsekomiteen
- Styret for Østfoldhelsa i hele perioden, inklusive varamedlemmer
- Politisk ledelse i fylkeskommunen, for nåværende og forrige periode

Fylkeskommunens administrasjon:

- Sekretariatet for Østfoldhelsa
- Andre ansatte i fylkeskommunen som direkte eller indirekte er involvert i arbeidet i partnerskapet

Andre samarbeidspartnere:

- Representanter for alle partnere i Østfoldhelsa (Inspiria, Høgskolen i Østfold, Østfold Idrettskrets).
- Andre samarbeidspartnere i Østfoldhelsa (fagråd mot sosiale ulikheter)
- Representanter fra fylkesmannen i Østfold
- Frivilligsentralene i Østfold

Kommunene har også fått velge ut *øvrige* personer som de mener bør inngå i utvalget. Samarbeidspartnere utenfor eget fylke er ikke inkludert i undersøkelsen.

Måten utvalget er planlagt, samsvarer med hvordan utvalget for perioden 2006-2010 ble bestemt. Den gang ble 192 spurt og 133 besvarte minst ett spørsmål.

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2018. Den har metodiske svakheter og må ikke forstås som forskning. Dette er bare en kilde til kunnskap. At utvalgene er små innebærer for eksempel at feilmarginene øker. Bare noen få av de tallene det vises til nedenfor kan karakteriseres som signifikante, som betyr at svarene ikke kan skyldes tilfeldigheter (som for eksempel svakheter ved metoden).

Undersøkelsen i 2010 og 2018 har en rekke metodiske likheter, både i forhold til undersøkelsens design og hvem som deltok. Det gjør det mulig å sammenligne svarene, selv om man ikke kan konkludere med at dette nødvendigvis gir fullstendig rett bilde av situasjonen. At det på flere store spørsmål er veldig store (positive) forskjeller mellom hva folk svarer i 2010 og 2018 øker sannsynligheten for at det har vært en ønsket utvikling i perioden.

Om resultatene

Tabell 1: *Sammenligning på utvalgte indikatorer mellom evalueringen av Østfoldhelsa 2006-2010 med evalueringen for 2011-2018. Utvikling innen påstander og vurderinger om Østfoldhelsa.*

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Folkehelsearbeidet er godt forankret i vårt planverk?	
Enig 2010	Enig 2018
34,6 %	79 %

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Min organisasjon har gode målsettinger for folkehelsearbeidet?	
Enig 2010	Enig 2018
44,9 %	80 %
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Det tverrsektorielle arbeidet i min organisasjon fungerer godt	
Enig 2010	Enig 2018
26,2 %	38 %
Hvordan vurderer du samarbeidet mellom kommunale folkehelsekoordinatorer og sekretariatet for Østfoldhelse?	
Bra 2010	Bra 2018
37 %	54 %
Har samarbeidstiltak gitt synlige, positive resultater?	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
39 %	59 %
Har Østfoldhelse fått bedre oversikt over helsetilstanden?	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
43 %	72 %
Har Østfoldhelse skapt større oppmerksomhet og engasjement om folkehelsearbeid	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
54 %	75 %
Det er generelt blitt større kompetanse om folkehelsearbeid i Østfoldhelse	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
36 %	64 %

På spørsmål om deltagerne kjenner til samarbeidstiltak godt, svarer 56 % bekreftende, mens 42 % kjenner noe til dem. Det er grunn til å tro at de som kjenner til disse tiltakene godt, er de som også har best forutsetninger for å vurdere partnerskapets vellykkethet og om hvorvidt folkehelsearbeidet faktisk bidrar til å skape en bedre helse i befolkningen.

Tabell 2: Perioden 2011-2018: Hvor vellykket mener du Østfoldhelse har vært ut fra en samlet vurdering? (i %)

	KJENNER TIL SAMARBEIDS-TILTAK GODT	KJENNER NOE/LITE TIL SAMARBEIDS-TILTAK
VELLYKKET	72 %	28 %
MIDDELS VELLYKKET	41 %	59 %

Tabell 3: Perioden 2011-2018. Har Østfoldhelsa bidratt til bedre helse i befolkningen?

	I liten grad	I middels grad	I stor grad	Ingen mening
Kjenner godt til samarbeidstiltak	3	49	39	9
Kjenner noe til samarbeidstiltak	9	57	9	25

Tabell 4: Hvordan vurderer du betydningen av at folkehelsearbeid organiseres i et regionalt samarbeide som partnerskapet Østfoldhelsa?

	2010	2018
MEGET VIKTIG	50 %	80 %
MIDDELS VIKTIG	10 %	17 %
LITE VIKTIG	20 %	1 %

Når man ser på om det forskjeller i svarene mellom deltagerne som representerer fylkeskommunen, kommunene og de øvrige partnerne så fremkommer følgende signifikante funn:

- Det er ingen forskjell i hvordan de samlet sett opplever hvor vellykket østfoldhelsa er.
- Det er ikke forskjell i om de opplever at folkehelsearbeidet har skapt bedre helse.
- Det er ikke forskjeller i om de syns partnerskapet har skapt engasjement og oppmerksomhet.
- Det er ikke forskjell i kjennskap til målsetninger.

Rådmannens kommentarer:

Evalueringen er en temperaturmåling som skal benyttes til å foreta bedre valg i folkehelsearbeidet. Østfoldhelsa har vært viktig for folkehelsearbeidet i Halden kommune. Partnerskapet har gitt inspirasjon, kompetanse, erfaringsdeling med andre kommuner og tilgang til å søke tilskudd i form av regionale folkehelsemidler, røre-midler og den nasjonale tilskuddordningen, Tiltaksutvikling innen program for folkehelsearbeid i kommunene (Mestring og mening). Midlene har gitt kommunen mulighet til å arbeide med helsefremmende skoler og barnehager, utvikling av møteplasser som byhage og ungdomskafè og et nærmiljøprosjekt på Låby skole. Halden, som de andre Østfoldbyene, er blant de kommunene som har de største folkehelseutfordringene. Fortsatt satsning på Folkehelsearbeidet vil ha stor betydning for både økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.